

Grijze Wouw trekt op 17 oktober 2014 langs trektelpost Zuidpunt Hoekse Waard.

De trektelpost Zuidpunt Hoeksche Waard in de Buttervlietpolder te Cromstrijen is al sinds 2005 het domein van Menno Korbijn, "de ogen en oren van de telpost". Sinds het ontstaan van de telpost vlogen er al heel wat gewone, schaarse en voor de Hoekse Waard zeldzame soorten langs.

Naast fraaie aantallen gewone vogels, zoals vinken, koperwieken en veldleeuweriken, te kunnen observeren, is de trektelpost bij uitstek de plaats om grotere aantallen voor de Hoeksche Waard schaarse soorten, zoals smellekens, boomleeuweriken, grote lijsters, kruisbekken en grote gele kwikstaarten, te zien en te horen. Pendelende zeearenden zijn ook vaak "langstrekend" te zien.

De echte krenten in de pap zijn de soorten, die bijna nooit in de Hoeksche Waard gezien worden. Te denken valt aan Europese Kanarie, Ortolaan, IJsgors, Zwarte Specht en Buidelmees. Dat er een echte knaller in het verschiet zou liggen, kon niemand bevroeden, maar op een trektelpost is in principe alles mogelijk zoals op vrijdag 17 oktober 2014 zou blijken.

Zoals ik regelmatig doe, vooral in oktober, omdat dan de aantallen trekvogels en de kans op leuke soorten hoger is, toog ik op die dag naar de zuidpunt van de Hoeksche Waard. Menno was, net als gewoonlijk al wat eerder gearriveerd, toen ik rond 8.15 uur tegelijkertijd met Martin Benard aankwam. Niet veel later sloot Dick van Houwelingen zich aan.

Het weer was prachtig, de temperatuur rond de 12 graden om te beginnen en een lichte toenemende zuidwestenwind. Eigenlijk was de wind iets te zacht en gedurende het eerste half uur vloog er niet zo denderend veel. Ik begon me al bij Martin te beklagen, dat als ik kwam, het steeds een beetje tegenviel. De afgelopen weekeinden was het steeds goed op zaterdagen als ik er niet was en niet goed op zondagen als ik er wel was.

Tegen negenen begon het wat aan te trekken en plotseling zei Menno, zoals vaker pleegt te gebeuren: "Hier komt wat aan, jongens". Wij weten uit ervaring, dat het dan opletten geblazen is, want Menno zit er zelden naast. Ook deze keer niet .... . Aanvankelijk wist ik niet precies wat hij gezien of gehoord had, een kleine of een grote vogel, maar een blik richting noordoost was genoeg om "Grijze Wouw" te roepen.

De ontstane paniek was groot! Terwijl de vogel zich rond de 75 meter afstand en op een hoogte van circa 30-40 meter in een straf tempo richting zuidwest bewoog bij een groep kieviten, werd er door Menno en Martin naar de camera's gegraaid. Dick en ik hielden de in vogel het vizier. Het maken van de foto's viel niet mee, omdat de vogel al aardig doorgevlogen was voordat de eerste plaatjes geschoten konden worden.

Het betrof een adulte vogel, die gemakkelijk te herkennen was vanwege de zwarte bovenzweugeldekveren en de zwarte hand aan de ondervleugel, die uniek zijn voor deze soort. De vogel toonde ook niet de voor onvolwassen vogels kenmerkende schakering op de rug noch de roestbruine borstband. Dat in eerste instantie gedacht werd door Menno, dat het van ver af misschien om een Velduil ging, past in het beeld van het hebben van een proportioneel grotere kop. De staart was kort en vierkant, iets wat bevestigd wordt door de gemaakte foto's. Daarnaast sluit de grootte in directe vergelijking met de ernaast vliegende kieviten, de vogels was slechts circa 10% groter, de nog nooit in Europa waargenomen Amerikaanse Grijze Wouw uit. Die meet namelijk 41 cm ten opzichte van 31 – 35 cm voor de Europese Grijze Wouw, ongeveer de grootte van een Torenvalk.

De eerste verbazing maakte snel plaats voor grote euforie en de waarneming werd snel via de Hoekse Waardse App-groep en ObsMaps wereldkundig gemaakt. Vanwege slecht bereik op de telpost kon er niet via de Dutch Bird Alerts gemeld worden. Al spoedig werd dit door August van Rijn via waarneming.nl gedaan.

Deze waarneming betrof de 7^e of 8^e in Nederland. In april 2012 werd een adulte vogel in Noord-Brabant gezien en een maand later bij Wageningen. Wellicht betrof het dezelfde vogel. Het ging ook om de eerste najaarswaarneming en de eerste, die alleen vliegend langs een trektelepost gezien is. Alleen de in 1998 waargenomen Roodkeelstrandloper is nog minder waargenomen in Nederland, namelijk 6 maal en blijft de status van zeldzaamste vogel in de Hoekse waard waargenomen vooralsnog behouden.

Het verspreidingsgebied van de Grijze Wouw in Europa beperkt zich tot het Iberisch Schierland en Zuid-WestFrankrijk. Op het Iberisch Schiereiland kwam de soort in de jaren '70 voor het eerst tot broeden. In Frankrijk werd het eerste succesvolle broedgeval in 1990 vastgesteld. Het aantal broedparen telt tussen de 600 – 1150 paar op het Iberisch Schiereiland en 22 paar in Frankrijk in 2007. Gezien de recente kolonisatie van Zuid-West Europa, past een noordwaarts voorkomen goed in het beeld van het voorkomen in Noord-West Europa. Naast de 7- 8 aanvaarde waarnemingen in ons land is de soort ook recent in België (adulte vogel september 2014), Zweden, Denemarken, Duitsland en Hongarije opgemerkt.

Tot slot is het een mooie bekroning op de vele teluren, die met name Menno op de telpost heeft gemaakt en zijn onverminderde scherpheid, waarmee hij zich tijdens de tellingen profileert.

Hans Westerlaken

Op deze zijn de relatief grote kop. De vierkante staart, de spitse vleugels en de zwarte onderarm te zien.

Grijze Wouw, Buttervlietpolder, Cromstrijen, 17-10-2014. Foto : Menno Korbijn

De vogel rechtsboven is de Grijze Wouw, die in eerste instantie vlakbij de Kieviten vloog zodat direct vergelijk in grootte gemaakt kon worden. Verder vallen het kleine formaat, de spitse vleugels en de niet-gevorkte staart op.

Grijze Wouw (rechtsboven) met Kieviten, Buttervlietpolder, Cromstrijen, 17-10- 2014.

Foto : Martin Bernard